

Volite li da gledate porodične fotografije? Imate li neku fotografiju kod sebe? Čuvate li stare porodične albume? Ko je na fotografijama?

Pročitajte Markovu priču

Rodio sam se 1968. godine u Beogradu. U velikoj kući nedaleko od Dunava živeo sam s roditeljima, babom i dedom i s porodicom mog strica, očevog brata. Uvek je bilo živo i veselo, naročito uveče kada smo svi bili na okupu. Nikad neću zaboraviti miris bakinih kolača i dedine priče iz mladosti. To su bile priče o našim precima*, porodici i o fotografskoj radnji koju je nasledio od svog oca.

Moj otac i stric nisu nastavili porodičnu tradiciju. Fotografija im je bila samo hobi. Ja sam jedinac, ali moja dva brata od strica bila su mi kao rođena braća. Imali smo lepo detinjstvo. Mnogo vremena smo provodili na obali reke. Često smo bez pitanja uzimali čamac mog strica i odlazili na pecanje. Tada nismo znali koliko je ova moćna reka opasna. Ne mogu ni da zamislim da moj sin sada uradi tako nešto. Danas imam svoj čamac i kad god sam slobodan idemo zajedno na pecanje. Moja braća od strica sada žive u inostranstvu, u Kanadi. Trude se da dođu u Srbiju svake godine, za Uskrs ili Božić, ili kada je neki važan porodični događaj.

a) Povežite delove rečenica

Stric je	moj stric.
Ujak je brat	žena mog ujaka.
Sestra mog oca i sestra moje majke	brat moga oca.
Brat mog oca je	žena mog strica.
Muš moje tetke je	moje majke.
Strina je	moj teča.
Ujna je	imaju isti naziv - tetka.

b) Odgovorite na pitanja

1. Odakle potiču Markovi roditelji?
2. S kim je Marko živeo u detinjstvu?
3. Ko živi u Kanadi?
4. Odakle su poreklom vaši roditelji?
5. Da li ste u detinjstvu živeli sa babom i dedom?
6. Imate li rođake koji žive u inostranstvu?

Markova **braća** od strica žive u Kanadi.

Obratite pažnju

dete – deca	brat - braća
sg. Moje dete je u sobi.	sg. Moj brat je kod kuće.
pl. Moja deca su u sobi.	pl. Moja braća su kod kuće.

a) Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom imenice deca

1. Nekada su porodice imale više _____ nego danas.
2. Volim da kupujem _____ poklone.
3. Roditelji šetaju po parku sa svojom _____.
4. _____, dođite na ručak!
5. Gledam _____ kako se igraju.
6. Svi roditelji vole da pričaju o svojoj _____.
7. Mala _____, mala briga, velika _____, velika briga.

b) Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom imenice braća

1. Ovo su moja _____.
2. Koliko _____ imaš?
3. Kupio sam poklon _____.
4. Mnogo volim svoju _____.
5. _____, hajdemo kući!
6. Idem s _____ na fudbalsku utakmicu.
7. Često je pričao o svojoj _____.

Marko nema rođenog brata ni rođenu sestru.
On ima **dva brata** od strica.

Obratite pažnju!

1	dete	brat
2, 3, 4	deteta	brata
petoro, šestoro	dece	braće
mного, koliko		

Imate li vi braću ili sestre?

Pitajte kolege iz grupe koliko braće i sestara imaju.

Zamenite podvučene delove rečenica koristeći date reči i izvršite neophodne promene

Primer: To je moj pradeda. To je deda mog oca.

1. Rodio sam se u Beogradu. _____
2. Ona potiče sa juga Srbije. _____
3. Ja nemam brata ni sestru. _____
4. On je brat moga oca. _____
5. Ovo su moji roditelji. _____
6. Kuća je bila nedaleko od Dunava. _____

poreklom,
jedinac,
stric, rođen,
blizu,
otac i majka,
~~deda mog oca~~

a) Glagole u zagradama stavite u prošlo vreme

Obično malo znamo o svojim precima. A ja znam i kako _____ (izgledati) moj pradeda po ocu. Imam jednu njegovu staru fotografiju iz radnje u kojoj _____ (učiti) fotografski zanat. _____ (Biti) jedan od najpoznatijih fotografa u Beogradu. _____ (Zvati se) Boško. _____ (Roditi se) 1882. godine. _____ (Školovati se) u Beogradu i Beču. _____ (Raditi) mnogo godina kao fotograf u listu Politika. _____ (Nastaviti) da se bavi fotografijom i u penziji. Kada _____ (umreti) imao je 87 godina.

b) Obratite pažnju na red reči u rečenici. Jedna rečenica je netačna.

Obeležite je znakom X

Znam kako je moj pradedo izgledao.
Primer: Znam kako moj pradedo izgledao je. X
Znam kako je izgledao moj pradedo.

1) On se zvao Boško.
Zvao se Boško.
Se zvao Boško.	2) Je umro 1969. godine.
Umro je 1969. godine.
On je umro 1969. godine.
3) Školovao se u inostranstvu.
U inostranstvu školovao se.
U inostranstvu se školovao.	4) Kao fotograf radio je u Politici.
U Politici je radio kao fotograf.
U Politici kao fotograf je radio.
5) On se bavio fotografijom.
Se bavio fotografijom.
Bavio se fotografijom.	

a) Šta Marko zna o pradedi Bošku?

b) Kažite nešto o sebi koristeći Markovu priču kao model.

Rekli su: da!

Koristite date reči i dopunite sledeće rečenice

a) Na slici su Franko i Anđelka.

Oni su se venčali u maloj beogradskoj crkvi.

Franko se _____, Anđelka se _____.

Oni su sada u _____.

mlada, ~~mladoženja~~,
~~venčati se~~, oženiti se
udati se, brak, svadba,
~~kum, kuma~~

b) _____ je bila u restoranu.

Pored mladoženje i _____ sedeli su _____ i kuma.

Odgovorite na pitanja

za oženjene / udate

za neoženjene / neudate

Gde ste se venčali?

Da li ste za svadbu sa malo ili mnogo gostiju?

Koliko gostiju je bilo na svadbi? Koga biste uzeli za kuma / kumu?

Koliko dugo ste u braku?

Da li biste se venčali na nekom neobičnom mestu?

Dopunite rečenice odgovarajućim rečima iz tabele

Primer: Kad je prvi put došao u Beograd, Franko nije bio oženjen.

- 1) Na _____ ručak došlo je pedesetak gostiju.
- 2) Tri dana posle venčanja _____ par je otputovao u Veneciju.
- 3) Oni _____ u crkvi.
- 4) Bila je to vrlo lepa _____.
- 5) Posle venčanja u celom parku čula su se _____ zvona.
- 6) Moj drug _____ kasno _____.
- 7) Prošle godine jedna moja drugarica _____ treći put.

svadba
crkveni
~~oženjen~~
bračni
svadbeni
oženiti se
venčati se
udati se

Napravite pitanja tako da podvučene reči budu odgovor

Primer: Bruno je drug njenog muža.
Čiji je drug Bruno?

- 1) Venčali su se pre nekoliko meseci.
- 2) Našli smo se ispred jednog kafea.
- 3) Došao je u Beograd zbog posla.
- 4) Na svadbi je bilo više od 50 gostiju.
- 5) Franko je iz Italije.
- 6) Došla je u Italiju kod drugarice.

a) Stavite rečenice u prošlo vreme

Primer: *Nije oženjen.*
Nije bio oženjen.

- 1) Oni neće da prave veliku svadbu.
- 2) Ne treba da se brineš zbog toga.
- 3) Mi ne možemo da ostanemo dugo.
- 4) Ne dolazim svake godine u Beograd.
- 5) Zar nemaš vremena da dođeš kod mene?
- 6) Moji prijatelji ne žele da se venčaju u crkvi.

Da se podsetimo!

odrični oblik (negacija) za prošlo vreme

nisam, nisi, nije, nismo, niste, nisu

Ja nisam znao = Nisam znao

*refleksivni glagoli (se)

Ja se nisam vratio = Nisam se vratio

Izostavite podvučene reči i promenite rečenice kao u primeru

Primer: Andelka i Franko se nisu upoznali u Beogradu.
Nisu se upoznali u Beogradu.

- 1) Moja drugarica se nije udala.
- 2) Oni se nisu venčali u crkvi.
- 3) Još se nismo dogovorili o venčanju.
- 4) Mi se juče nismo vratili kući na vreme.
- 5) Vi se niste školovali u Beogradu.
- 6) On se nije mlad oženio.
- 7) Pera i Laza se nikada nisu upoznali.

Razgovor

- Kako obično izgledaju venčanja i svadbe u vašoj zemlji?
- Da li u vašoj zemlji mladi žive u vanbračnim zajednicama?
- Neki ljudi kažu da brak nema budućnost. Šta vi mislite?

Porodično stablo

U mnogim jezicima rođaci su jednostavno – rođaci,
ali u srpskom jeziku postoje nazivi za svakog rođaka.

- Da li imate naziv za svakog rođaka u vašem jeziku (stric, tetka, ujna...)?
- Da li često posećujete rođake? Kada obično idete kod njih?
- Imate li omiljenog rođaka? Kažite nešto o njemu.

Postavljajte pitanja partneru iz grupe o porodici.

Koristite sledeća pitanja kao pomoć za razgovor. Zatim kažite šta ste saznali.

- Kada mladi u vašoj zemlji počinju da žive samostalno? Od čega to zavisi?
- Kada mladići i devojke obično ulaze u brak?
- Da li moraju da se venčaju ili mogu da žive i u vanbračnoj zajednici?
- Da li roditelji kad ostare žive sami, dolaze kod dece, idu u dom za stare?

**Bili ste na svadbi. Ispričajte kako je bilo.
Koristite tekst iz pozivnice i recite:**

- ko se venčao
- gde je bio svadbeni ručak
- gde je bilo venčanje

Dodajte još neke informacije.

Kažite: koliko je bilo gostiju, kakva je bila atmosfera, muzika, hrana.

Pozivamo Vas na venčanje

Ane Rosić i Filipa Aleksića *u subotu, 19. septembra*

*Skup svatova je u 10 sati, u Nemaninoj ulici br. 17,
a venčanje u 12 sati u Sabornoj crkvi.*

*Svadbeni ručak će biti u
restoranu Tri šešira u Skadarliji*

Porodice Rosić i Aleksić

SREĆNI MLADENCI!

- Na svadbu se obično donose pokloni.
Pokloni se nose mladencima na dan
venčanja ili na praznik koji se zove Mladenci.
Trebalo napisati i čestitku.
Kako biste vi čestitali nekome venčanje?
Napišite tekst.

Kaže se...

Čestitamo!
Želimo vam dug i srećan brak!
Mnogo sreće i ljubavi u braku!
Srećan brak sa mnogo dece!

Pročitajte sledeće tekstove. Podvucite reči koje ne razumete. Razgovarajte o njima sa kolegama iz grupe i pokušajte da nađete pravo značenje.

Prezivam se Jovanović

Srpska prezimena obično potiču od imena nekog pretka. Veruje se da je prezime Jovanović od imena Jovan, jedno od najčešćih i najtipičnijih kod Srba. Ponekad prezimena potiču od ženskih imena: Zorić od Zora, Sarić od Sara, a nekad od zanimanja: Popović od pop, Majstorović od majstor ili od neke osobine: Tankosić od tanak, Brzić od brz.

Najveći broj srpskih prezimena završava se na -ić, a ređe na -ov, -ski, -in (Popov, Crnjanski, Garašanin)...

Obratite pažnju!

Žensko prezime se ne menja po padežima:
Jovana Aleksić
od Jovane Aleksić
sa Jovanom Aleksićem
o Jovani Aleksić

Muško prezime se menja po padežima:
Jovan Aleksić
od Jovana Aleksića
sa Jovanom Aleksićem
o Jovanu Aleksiću

- Koja su najčešća prezimena u vašoj zemlji?
Da li znate odakle potiču: od imena, zanimanja, mesta...?
Šta znate o svom prezimenu?

Kada se uda, žena može da zadrži svoje prezime (Ana Rosić), može da doda prezime svoga muža (Ana Rosić Aleksić) ili da uzme njegovo prezime (Ana Aleksić). Dete obično dobija očevo prezime.

- Kako je u vašoj tradiciji?
Da li žena menja svoje prezime?
Čije prezime dobija dete?

Bog pa kum

U našem narodu kum ima veliki značaj za porodicu. Kaže se: „Bog pa kum”! Bez kuma nema ni venčanja, ni krštenja. Kumstvo se prenosi s kolena na koleno. U novije vreme mladenci biraju za kumove najbolje prijatelje. Tako se tradicija menja, ali odnos prema kumovima ostaje isti.

Privatno pismo.

Dobili ste e-mail od školskog druga koga niste videli godinama. Oženio se, ima dvoje dece, živi u Kanadi. Radi kao inženjer u fabrici automobila, a njegova žena je grafički dizajner i radi kod kuće.

Odgovorite mu na mail:

- šta ima novo u vašoj porodici (deca, brak, škola)
- na vašem poslu (promena posla, napredovanje, gubitak posla itd.)